

سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در خصوص جمعیت:

- ۱- ارتقاء پویایی، بالندگی و جوانی جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی
- ۲- رفع موانع ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند، کاهش سن ازدواج، حمایت از زوج های جوان و توانمندسازی آنان در تامین هزینه های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد
- ۳- اختصاص تسهیلات مناسب برای مادران بویژه در دوره بارداری و شیر دهی و پوشش بیمه ای هزینه های زایمان و درمان ناباروری مردان و زنان و تقویت نهادها و موسسات حمایتی مرتبط
- ۴- تحکیم بنیان و پایداری خانواده با اصلاح و تکمیل آموزش های عمومی درباره اصالت کانون خانواده و فرزند پروری و با تاکید بر آموزش مهارت های زندگی و ارتباطی و ارائه خدمات مشاوره ای بر مبنای فرهنگ و ارزش های اسلامی - ایرانی و توسعه و تقویت نظام تامین اجتماعی خدمت بهداشتی و درمانی و مراقبت های پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری
- ۵- ترویج و نهادینه سازی سبک زندگی اسلامی - ایرانی و مقابله با ابعاد نامطلوب سبک زندگی غربی
- ۶- ارتقا امید به زندگی، تامین سلامت و تغذیه سالم جمعیت و پیشگیری از آسیب های اجتماعی بویژه اعتیاد، سوانح، آلودگی های زیست محیطی و بیماریها
- ۷- فرهنگ سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تامین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش بینی سازوکار لازم برای بهره مندی از تجارب و توانمندیهای سالمندان در عرصه های مناسب
- ۸- توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن نظامات تربیتی و آموزش های عمومی کار آفرینی فنی حرفه ای و تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها و علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال موثر و مولد
- ۹- باز توزیع فضایی و جغرافیای جمعیت، متناسب با ظرفیت زیستی با تاکید بر تامین آب با هدف توزیع متعادل و کاهش فشار جمعیتی
- ۱۰- حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی بویژه در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان از طریق توسعه شبکه های زیر بنایی، حمایت و تشویق سرمایه گذاری و ایجاد فضای کسب و کار با درآمد کافی
- ۱۱- مدیریت مهاجرت به داخل و خارج و هماهنگ با سیاستهای کلی جمعیت باتدوین و اجرای ساز و کارهای مناسب
- ۱۲- تشویق ایرانیان خارج ازکشور برای حضور و سرمایه گذاری و بهره گیری از ظرفیتهای و توانایی های آنان
- ۱۳- تقویت مولفه های هویت بخش ملی(ایرانی، اسلامی، انقلابی) و ارتقاء وفاق و همگرایی اجتماعی در پهنه سرزمینی بویژه درمیان مرزنشینان و ایرانیان خارج از کشور

۱۴-رصد مستمر سیاستهای جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخصهای بومی توسعه انسانی و انجام پژوهش های جمعیتی و توسعه انسانی

جدول تحلیلی سیاستهای ابلاغی مقام معظم رهبری در خصوص جمعیت:

ردیف	عنوان سیاست ابلاغی	کلید واژه	نام دستگاه	دستگاههای همکار	حوزه فعالیت	جمله ای از بیانات رهبر انقلاب در تبیین سیاست جمعیتی
۱	ارتقاء پویایی، بالندگی و جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی	افزایش نرخ باروری	دانشگاههای علوم پزشکی و سمنان و شاهرود	تبلیغات اسلامی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، آموزش و پرورش، ورزش و جوانان، صدا و سیما، فرهنگ و ارشاد اسلامی، تبلیغات اسلامی، و...	بهداشتی اجتماعی	ما هم در یک برهه ای از زمان غفلت کردیم، کاری که باید انجام بدهیم انجام ندادیم، درحالی که امروز در بعضی از همین کشورهای غربی از کاهش باروری دارند زیان می بینند و پشیمانند، و در بعضی از کشورهای غربی مطلقاً کاهش باروری وجود ندارد (۹۲/۸/۸)
۲	رفع موانع ازدواج تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند، کاهش سن ازدواج و حمایت از زوج های جوان و توانمند سازی آنان در تامین هزینه های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد	رفع موانع و کاهش سن ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده، ازدواج آسان، حمایت و توانمند سازی زوج های جوان در تربیت نسل صالح و کارآمد	ورزش و جوانان	صدا و سیما، دفتر امور زنان و خانواده، دانشگاههای علوم پزشکی سمنان و شاهرود، و...	اجتماعی اقتصادی فرهنگی	ازدواج، به نظر من یکی از کارهایی است که مسئولان مربوطه باید به آن توجه کنند. ما در این زمینه ها هم در مورد ازدواج جوانان و هم در مورد لوازمی که ازدواج دارد، سفارش های زیادی هم به مسئولان دولتی کرده ایم (۷۷/۲/۲۲)

۳	اختصاص تسهیلات مناسب برای مادران بویژه در دوره بارداری و شیردهی و پوشش بیمه ای هزینه های زایمان و درمان ناباروری مردان و زنان و تقویت نهادها و موسسات حمایتی زیربند	فرزندآوری	بیمه سلامت	تامین سازمانهای بیمه گر، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، دفتر امور زنان و خانواده، کمیته امداد خمینی(ره)، دانشگاههای علوم پزشکی سمنان و شاهرود، و...	اقتصادی اجتماعی	جوانان در سنین مناسب، وقتی از دوران جوانی خارج نشده اند، در همان حال گرمی و شور و شوق باید ازدواج کنند(۲۳/۱۲/۷۹)
۴	تحکیم بنیان و پایداری خانواده با اصلاح و تکمیل آموزش های عمومی درباره اصالت کانون خانواده و فرزندپروری و با تاکید بر آموزش مهارت های زندگی و ارتباطی و ارائه خدمات مشاوره ای بر مبنای فرهنگ و ارزشهای اسلامی- ایرانی و توسعه و تقویت نظام تامین اجتماعی خدمت بهداشتی و درمانی و مراقبتهای پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری	تحکیم بنیان خانواده و فرزند پروری	دفتر امور زنان و خانواده	آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، دانشگاههای علوم پزشکی سمنان و شاهرود، صدا و سیما، تبلیغات اسلامی، بهزیستی، ورزش و جوانان، کمیته امداد امام خمینی(ره)، و...	اجتماعی فرهنگی و آموزشی	اسلام بشدت بنیان خانواده را مستحکم قرار داده و پایه های آن را قرص کرده و به آن سفارش کرده است همچنان که به اصل ازدواج و گزینش همسر خوب و صالح سفارش کرده به حفظ این بنیان مستحکم و مبارک هم سفارش کرده است(۲۰/۳/۸۳)
۵	ترویج و نهادینه سازی سبک زندگی اسلامی- ایرانی و مقابله با ابعاد نامطلوب سبک زندگی غربی	نهادینه سازی سبک زندگی اسلامی- ایرانی	فرهنگ و ارشاد اسلامی	صدا و سیما، بهزیستی، کمیته امداد، دانشگاهها، سپاه، تبلیغات اسلامی، و...	فرهنگی	رفتار اجتماعی و سبک زندگی، تابع تفسیرها از زندگی است. هدف زندگی چیست؟ هر هدفی که ما برای زندگی معین کنیم، برای خودمان ترسیم کنیم به طور طبیعی متناسب با خود، یک سبک زندگی به ما پیشنهاد می شود(۲۳/۷/۹۱)
۶	ارتقا امید به زندگی تامین سلامت و تغذیه	امید به زندگی و	دانشگاه علوم پزشکی	تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهزیستی،	بهداشتی اجتماعی	فایده ی خانواده در تربیت نسل بشر و ایجاد انسان های

<p>سالم از لحاظ معنوی و فکری و روانی یک فایده ی منحصر به فردی است(۸۱/۱/۴)</p>		<p>محیط زیست، شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر، نیروی انتظامی، معاونت پیشگیری دادگستری، و...</p>	<p>سمنان و شاهرود</p>	<p>تامین سلامت</p>	<p>سالم جمعیت و پیشگیری از آسیب های اجتماعی بویژه اعتیاد، سوانح، آلودگی های زیست محیطی و بیماریها</p>
---	--	---	-----------------------	--------------------	---

۷	فرهنگ سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تامین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش بینی ساز و کار لازم برای بهره مندی از تجارب و توانمندی های سالمندان در عرصه های مناسب (۹۳/۲/۳۰)	فرهنگی	آموزش و پرورش، کمیته امداد، اجتماعی، صدا و سیما، دانشگاه های علوم پزشکی سمنان و شاهرود، فرهنگ و ارشاد اسلامی، و...	بهبودی	تکریم سالمندان	فرهنگ سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تامین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش بینی ساز و کار لازم برای بهره مندی از تجارب و توانمندی های سالمندان در عرصه های مناسب
۸	پول به تنهایی حلال مشکل بیکاری نیست بلکه باید دولت ضمن پیش بینی و تمهید دیگر عوامل موثر در ایجاد اشتغال، مقررات مورد نیاز را وضع کند و با کمک مجلس، قوانین ضروری را تهیه و تصویب نماید (۸۱/۲/۳۱)	اقتصادی اجتماعی	صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، و...	فنی و حرفه ای	ایجاد اشتغال موثر و مولد	توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن نظامات تربیتی و آموزش های عمومی کارآفرینی فنی حرفه ای و تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال موثر و مولد
۹	-	اقتصادی اجتماعی	بسیج سازندگی، جهاد کشاورزی، آبفای استان، کمیته امداد، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، منابع طبیعی، صنعت، معدن و تجارت، بنیاد مسکن، و...	سازمان مدیریت	توزیع متعادل و کاهش فشار جمعیتی	بازتوزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت متناسب با ظرفیت زیستی با تاکید بر تامین آب با هدف توزیع متعادل و کاهش فشار جمعیتی
۱۰	لازم است توجه به روستاها و شوراهای اسلامی روستا در صدر برنامه ی مسئولان کشوری قرار گیرد (۷۸/۲/۸)	اجتماعی اقتصادی	شوراها، جهادکشاورزی، بسیج سازندگی، بنیاد مسکن، آبفای استان، راه و شهرسازی، شرکت گاز، برق، کمیته امداد، و...	دفتر امور روستایی	حفظ و جذب جمعیت در روستاها (توسعه روستایی)	حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی از طریق توسعه شبکه های زیربنایی
۱۱	خانواده ها، جوان ها باید تولید مثل را زیاد کنند، نسل را افزایش دهند. این	اجتماعی فرهنگی	تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دانشگاه های علوم پزشکی سمنان و شاهرود، امور اتباع و	سازمان مدیریت	مهاجرت	مدیریت مهاجرت به داخل و خارج و هماهنگ با سیاست های کلی جمعیت با

تدوین و اجرای ساز و کارهای مناسب		مهاجرین خارجی، راه و شهرسازی، کمیته امداد، بهزیستی، و...	محدود کردن فرزندان در خانه ها، به این شکلی که امروز هست خطاست(۹۱/۲/۱۹)
----------------------------------	--	--	--

۱ ۲	تشویق ایرانیان خارج از کشور برای حضور و سرمایه گذاری و بهره گیری از ظرفیت ها و توانایی های آنان	سرمایه گذاری و توسعه	دفتر امور سرمایه گذاری و اشتغال	صنعت، معدن و تجارت، دفتر امور اقتصادی، اتاق بازرگانی، و...	اقتصادی	نبروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی مهمترین ظرفیت امیدبخش کشور می باشد. همت های بلند و انگیزه های جوان و انقلابی خواهند توانست آنها را فعال و در پیشرفت مادی و معنوی کشور به معنی واقعی جهش ایجاد کنند(بیانیه گام دوم انقلاب)
۱ ۳	تقویت مولفه های هویت بخش ملی(ایرانی، اسلامی، انقلابی) و ارتقاء وفاق و همگرایی اجتماعی در پهنه سرزمینی بویژه در میان مرزنیسان و ایرانیان خارج از کشور	مولفه های هویت بخش ملی(ایرانی اسلامی انقلابی)	فرهنگ و ارشاد اسلامی	صدا و سیما، سپاه، تبلیغات اسلامی، دفتر امور زنان و خانواده، و...	فرهنگی	این نوآوریها، این پیشرفت های علمی، این جسارت وارد شدن در عرصه های نو علمی و تحقیقی به خاطر همین اعتماد به نفسی است که از احیاء هویت ملی پیدا شده است، این را انقلاب بوجود آورده است(۸۳/۲/۲۸)
۱ ۴	رصد مستمر سیاستهای جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخصهای بومی توسعه انسانی و انجام پژوهش های جمعیتی و توسعه انسانی	رصد سیاستهای جمعیتی و توسعه شاخص های بومی توسعه انسانی	ثبت احوال	مرکزآمار، دانشگاههای علوم پزشکی سمنان و شاهرود، و...	اجتماعی	آن چه ما دنبالش هستیم، لزوما توسعه غربی با همان مختصات و با همان شاخص ها نیست. پیشرفت برای همه ی کشورها و همه ی جوامع عالم، یک الگوی واحد ندارد(۸۸/۲/۲۷)